

НАШІ ВТРАТИ

ВОЛОДИМИР ПАНАСЮК

(27 лютого 1926 р. – 17 липня 2023 р.)

На 98-му році життя відійшов у засвіти академік НАН України, доктор технічних наук, професор, почесний директор Фізико-механічного інституту ім. Г. В. Карпенка НАН України Володимир Васильович Панасюк.

Він був багатогранною, інтелігентною людиною, зразком самовідданого служіння науці та освіті. Власним прикладом вів за собою, запалював серця людей різних поколінь, був одним із фундаторів Інституту та зробив неоціненний внесок у його розвиток.

Володимир Васильович – Заслужений діяч науки і техніки України, Лауреат Державних премій УРСР (1977), СРСР (1986) та України (1995) у галузі науки і техніки, Премій імені О. Динника (1974), імені Є. Патона (1994), імені Г. Карпенка (2001). Повний кавалер ордена “За заслуги” (1998, 2001, 2006), ордена князя Ярослава Мудрого п’ятого ступеня (2011). У 2000 році відзначений медаллю Гріффітса – найвищою нагородою Європейського товариства з цілісності конструкцій (ESIS). Удостоєний почесного титулу “Doctor Honoris Causa” Вроцлавської політехніки (1998), Національного університету “Львівська політехніка” (2007), а також Національних університетів у Луцьку, Івано-Франківську та Ужгороді.

Наукова діяльність Володимира Панасюка присвячена розв’язанню задач фізики і механіки руйнування та міцності матеріалів, розробці теорії руйнування тіл з тріщинами, контактним задачам теорії пружності, фізико-хімічної механіки матеріалів тощо. Він запропонував нові оригінальні теоретичні концепції та моделі для оцінювання граничної рівноваги пружно-пластичних деформівних тіл з тріщинами, нові підходи до розв’язання задач математичної теорії тріщин для багатозв’язних областей, сформулював принципово нову модель впливу корозивного середовища та водню на ріст тріщин у металах, розробив експериментальні методи встановлення характеристик тріщиностійкості матеріалів. За його участі вперше в СРСР підготовлено відповідні стандарти.

Основні наукові результати вченого висвітлено в понад 600 публікаціях, у т.ч. в 17 монографіях, серед яких перша монографія в Східній Європі з проблем механіки

квасікрихкого руйнування матеріалів. Ці праці, а також його почесна лекція на 8-й Міжнародній конференції з механіки руйнування матеріалів і цілісності конструкцій у Києві (1993) стали вагомим внеском у розвиток та утвердження механіки руйнування матеріалів як напрямку в науці про матеріали та цілісність конструкцій.

Особливе місце посідає видання під його керівництвом п'ятнадцяти томного енциклопедичного довідника “Механіка руйнування і міцність матеріалів” (1988–2015 рр.), який став важливою віхою у розвитку науки про матеріали та їхню міцність.

Вагомою є також науково-організаційна робота академіка, зокрема, налагодження міжнародних контактів у галузі науки і техніки. Він – засновник, організатор та голова Українського товариства з механіки руйнування матеріалів і представляв цю галузь вітчизняної науки в ESIS. Володимир Васильович був членом редколегій міжнародних наукових і науково-технічних журналів, зокрема таких, як “Fatigue & Fracture of Engineering Materials and Structures” (1984–2007 рр.), “Фізико-хімічна механіка матеріалів” (з 1978 р. по 2019 р. – головний редактор). Останній видає англійською мовою в США видавництво Springer Science + Business Media, LLC під назвою “Materials Science”. Як віце-президент Всесвітнього конгресу з механіки руйнування (ICF) В. Панасюк у 1993 році організував у Києві 8-му Міжнародну (всесвітню) конференцію з механіки руйнування матеріалів і цілісності конструкцій. Такого рангу форуми відбуваються один раз на чотири роки. На теренах Східної Європи він організований уперше. Конференція у Києві продемонструвала вагомий внесок українських учених у формування та розвиток механіки руйнування і міцності матеріалів.

Академік В. Панасюк створив свою наукову школу з механіки руйнування і матеріалознавства, підготував 18 докторів і 47 кандидатів наук, приділяв велику увагу вихованню молоді. У 1995 році з ініціативи професорів В. Панасюка і W. Kaspzak (Польща) та за підтримки професора S. Záhň (Німеччина) почали функціонувати польсько-українсько-німецькі Літні школи з проблем механіки руйнування та міцності конструкцій, які підтримувало ESIS. Ці школи зробили значний внесок у професійну підготовку молодих науковців країн Східної та Центральної Європи.

Усипальниця родини на Личаківському кладовищі (фото Ігоря Мончука).

Поховали Володимира Панасюка у родинному гробівці на Личаківському кладовищі.

Глибоко сумуємо та висловлюємо щирі співчуття родині померлого. Світла пам'ять про Володимира Панасюка – талановитого науковця, керівника, добру і чуйну людину – залишиться у наших серцях.